

CHÉRIF ZAOUALI EEN DANSER MET HONING OP ZIJN LIJF

Wat beweegt een danser? Freelancer Chérif Zaouali danste veel met Vincent Verburg, zat vier jaar bij ISH en was acht jaar de muze van Wies Bloemen bij Danstheater Aya. Dit seizoen begon hij bij Dance Works Rotterdam/André Gingras. Deel zes in een serie over opmerkelijke dansers.

Door Bregtje Schudel • Foto Jochem Jurgens

'En 50, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8!' Er wordt wat afgeteld in de studio van Dance Works Rotterdam/André Gingras. Als een metronoom dreunt danser Marek Zawalski de maat op. Isabelle Chaffaud, de nieuwe repetitor, heeft zich net bij de groep gevoegd en alles moet nu maat voor maat worden doorgelopen. We zitten bij de repetitie van ANATOMICA van André Gingras bij Dance Works Rotterdam, dat op 2 april in première gaat. Gingras is sinds 1 maart 2010 artistiek leider van DWR en tussen de elf dansers zitten enkele bekende gezichten van mensen met wie hij al eerder werkte: Melanie Wirz, Lawrence Irons en Zawalski. Een beetje een vreemde eend in de bijt is de Vlaams-Tunesische Chérif Zaouali. Niet omdat hij als danser uit de toon springt, maar omdat een repetitie van Gingras tot vorig jaar zo'n beetje de laatste plek was waar we hem zouden verwachten. Zaouali was namelijk acht jaar lang danser bij Danstheater Aya van Wies Bloemen.

In tegenstelling tot de eerdere dansers uit deze serie volgde Zaouali (1977) geen dansopleiding. 'Ik ben niet geschoold, ik heb verschillende technieken geleerd door te dansen met andere collega's. Zo dans ik al vijftien jaar.' Het missen van een dansachtergrond kan lastig zijn bij audities, maar Zaouali bekijkt het van de positieve kant. 'Ik ben

sowieso niet zo'n technische danser. Ik heb geen acht jaar klassiek ballet gedaan. Maar daarvoor word ik ook niet gevraagd. Ik denk dat ik vooral gewild ben om mijn theatrale uitstraling en kracht op het podium. Wies noemde het dansers met honing op hun lijf: mensen naar wie je gewoon moet blijven kijken.'

Bij toeval kwam Zaouali terecht op het danspad, vertelt hij tijdens de middagpauze in een Indonesisch eethuis om de hoek van Dance Works. Hij studeerde in 1998 af als elektricien, 'meer omdat mijn moeder erop stond dat ik een papertje had'. Verder was hij vooral actief met sporten. 'Ik was van jongs af aan veel fysiek bezig. Ik hield van sport, van alle soorten, maar vooral van skaten. Het was ook een uitlaatklep. Toen ik dertien was gingen mijn ouders uit elkaar en dat ging er niet bepaald lief aan toe. Sporten hield me bezig en het hield me weg van thuis. Ik gaf zelf les op sportkampen, doceerde er skaten, basketbal, kayak, van alles. In 1996 ging ik met een vriend mee naar een auditie voor PRESENTATION OF SELF IN EVERYDAY LIFE van Emilie De Vlam, waar ze zowel dansers als skaters nodig hadden. Ik zou auditie doen voor het skaten, maar toen ik de dansers zag, dacht ik: dit is veel leuker!'

In dans zag hij een soort vrijheid die hij nog niet eerder was tegengekomen. 'Je bent bij dans toch op een andere manier bezig met je lichaam. Bij skaten ben je alleen van jezelf afhankelijk. Wanneer je danst is er fysiek contact, ben je niet alleen maar op jezelf aangewezen, maar moet en kun je op elkaar vertrouwen. Dat ervoer ik als een verrijking.'

NEW YORK

Zijn eerste echte theaterproductie was KOMOSHA bij Johan De Smet van de Kopergieterij. 'Dat vond ik zo leuk en dat gaf me zoveel goede energie, dat ik me realiseerde hoe geweldig het zou zijn daarmee voortaan mijn geld te verdienen.' Via KOMOSHA kwam hij in contact met Marco Gerris van ISH. 'De vrouw die onze productie verkocht zei: jullie moeten elkaar leren kennen, jullie hebben zo dezelfde energie! Op een feestje kwam ik hem tegen, hij vroeg me of ik kon skaten en dansen, en van het een kwam het ander. In 1999 vertrok ik naar Amsterdam voor ISH. Daar ben ik blijven plakken.' In zijn tijd bij ISH reisde Zaouali met Gerris af naar New York voor een rolletje in DOWN van Dick Maas, de Amerikaanse remake van DE LIFT. Zaouali was skater #2. 'Ik sta op de cover!' glundert Zaouali. 'De film was uiteindelijk niks, maar naar New York gaan was fantastisch.'

Na vier jaar bij ISH ging Zaouali op zoek naar een andere uitdaging. ‘Wat ik doe moet een meer-waarde hebben, het moet niet alleen op kunstjes neerkomen. En dat was toch een beetje het geval bij ISH. Echt diepgaande boodschappen zaten er niet in. Marco Gerris was nog een heel jonge theatermaker. Zijn ervaring als artistiek leider was nihil. Voor drie producties vond ik het leuk om te doen, maar bij productie nummer vier wist ik: ik wil wat anders.’

CULTUURSCHOK

Zo kwam Zaouali terecht bij Wies Bloemen. Haar indringende en persoonlijke werkwijze was een hele omschakeling. ‘Wies wil graag het achterste van je tong zien. Alles wat kwetst en pijn doet, wat gevoel en emotie losmaakt, wil ze in haar werk gooien. Als je dat niet eerder hebt meegemaakt is dat nogal een cultuurschok. Maar het klikte direct goed tussen ons.’

Bij Wies Bloemen vond Zaouali acht jaar lang de uitdaging die hij nodig had. ‘Niemand is er vast in dienst, iedereen is freelancer. Maar Wies is heel trouw aan haar dansers. Iedereen zegt dat ik een beetje de muze van Wies was. En ik vond het leuk door haar te worden gestimuleerd en uitgedaagd. Dat waren ervaringen die ik niet eerder had gehad.’

Ook buiten Aya bleef Zaouali bezig met projecten. Hij acteerde bij het MUZ Theater, volgde improvisatieworkshops van David Zambrano, werkte met Kenzo Kusuda en Dylan Newcomb. En hij danste veel met en voor goede vriend Vincent Verburg, afgestudeerd aan de School voor Nieuwe Dansontwikkeling. Met hem werd hij via Monsterverbond ingehuurd als danser bij housefeesten, en samen dansten ze off-off-off-Broadway een improvisatieduet in New York. Ze verzorgden zelfs een dansoptreden in Casa Rosso op de Wallen tijdens Fringe Rouge. Zaouali: ‘Ik heb heel veel met Vincent gedanst. Het maakte mij niet uit wat. Ons optreden op het podium van Casa Rosso is volgens mij nog wel ergens op Youtube te vinden.’

Toen begon het vorig jaar ook bij Aya te kriebelen.

‘Na acht jaar voelden Wies en ik dat we elkaar te goed kenden. Dan ken je het systeem en ga je op elkaar inspelen. Bij onze laatste voorstelling IDEALS werkten we met een heel grote cast en ik merkte dat ik niet meer zo de behoefte had mezelf naar voren te schuiven. Je hebt een bepaalde stimulans nodig, en als je merkt dat die er niet meer is, wordt het tijd iets anders te gaan doen.’ Wat niet betekent dat Zaouali niet ooit nog eens naar Dans-theater Aya zal terugkeren. ‘Het hoofdstuk Wies is zeker nog niet afgesloten.’

Zo belandde Zaouali op zijn huidige station, bij André Gingras en Dance Works Rotterdam. ‘Ik kende André wel van naam, maar had hem niet eerder gesproken. Ik stond in 2009 met Aya in Maastricht op de Nederlandse Dansdagen en daar kwam ik hem tegen. We raakten in gesprek over een nieuw stuk dat hij wilde maken met dansers die konden boksen. En toen dacht ik: wow! Die uitdaging moet ik aangaan!’ Vooral de extreem lichamelijke danstaal van Gingras sprak hem aan. ‘De stukken van André zijn zeer rechtstreeks. Theatraal vragen ze nogal wat van het publiek. Ik hou van fysicaliteit, van acrobatiek, maar niet van kunstjes om de kunstjes. André gaf me weer een compleet andere input.’ Samen met collega Vincent Morelle en André Gingras ging hij vorige zomer naar New York om daar te boksen en te trainen bij het Watermill Center van Robert Wilson. Het was een voorbereiding op THE SWEET ART OF BRUISING, dat in november in première zal gaan. ‘Dat was fysiek tamelijk pittig. Je staat de hele dag touwtje te springen, je kuiten worden enorm. Maar boksen vraagt ook een heel andere mentaliteit, je moet er een knop voor omzetten. Soms was ik daar gewoon nog niet klaar voor. Dan werd ik zo emotioneel, dan zaten Vincent en ik opeens allebei te huilen. Gelukkig was André er om ons te troosten.’

Zijn aanwezigheid bij ANATOMICA en THE SWEET ART OF BRUISING bij Dance Works Rotterdam/André Gingras staat vast. Daarna staat alles weer open. Niet dat Zaouali geen vaste plek bij een gezelschap ambieert, maar hij is realistisch: ‘Dat zal

nooit gebeuren. Ik ben nu eenmaal niet technisch geschoold. Ik sta nu met dansers op het toneel die twaalf jaar jonger zijn dan ik, maar die technisch belachelijk goed zijn. Aan hun techniek kan ik niet tippen. Ze komen net van school en hebben een nieuwe choreografie zo in de vingers. Ik moet drie keer vaker naar een choreografie kijken, luisteren en doen voordat ik haar in mijn lichaam heb. Maar ik voel me er geen mindere danser door.’

DRIVE

Vaste plannen voor later heeft Zaouali nog niet, wel ideeën. ‘Fotografie vind ik heel interessant, acteren ook. Het is wel grappig, ik zag dit jaar een foldertje van het herscholingsfonds met de boodschap dat de meeste dansers een carrièreswitch maken op hun drieëndertigste. Ik ben vierender-tig en voel wel een ander soort bewustwording. Je wilt anders op het podium staan, je vraagt andere dingen van jezelf. Vroeger was dans toch redelijk egocentrisch. Die drive wordt als je ouder wordt secundair. Je zoekt naar een meerwaarde, telkens op een andere manier. Wie weet zakt het dansen de komende jaren helemaal weg. Maar nu doe ik het nog erg graag.’

<p>ANATOMICA door Dance Works Rotterdam/André Gingras, choreografie André Gingras 2 april t/m 27 mei, tournee (première 2 april, Rotterdamse Schouwburg)</p>
<p>THE SWEET ART OF BRUISING door Dance Works Rotterdam/André Gingras, choreografie André Gingras Première 4 november, Rotterdamse Schouwburg www.danceworksrotterdam.nl</p>
<p>De vorige delen zijn gewijd aan Heather Ware (10/2010), Anu Viheriäranta (11/2010), Helena Volkov (12/2010), Mischä van Leeuwen (1/2011 en Karin Lambrechtse (2/2011)</p>